

LIETUVOS MIGRACIJOS POLITIKA 2022 m.

Migracijos tendencijos
Emigracija ir grįžtamoji migracija
Užsieniečių imigracija ir integracija
Prieglobstis
Kova su neteisėta migracija
Tarptautinis bendradarbiavimas
Institucinė sandara

MIGRACIJOS TENDENCIJOS

Lietuva 1990 – 2023 m.:

Lietuvos gyventojų skaičius:

1990 m.

3,693 mln. »

2023 m.

2,857 mln.

Nuo 1990 m. gyventojų
Lietuvoje skaičius sumažėjo

▼ **836 tūkst.**

Dėl migracijos:
585 tūkst.

Dėl natūralaus prieaugio:
264 tūkst.

2022 m. toliau tęsėsi nuo 2019 m. prasidėjusi teigiamos neto migracijos tendencija – praėjusiais metais į šalį atvyko 72 tūkst. gyventojų daugiau nei išvyko.

Pagrindinės emigracijos ir imigracijos šalys 2022 m.

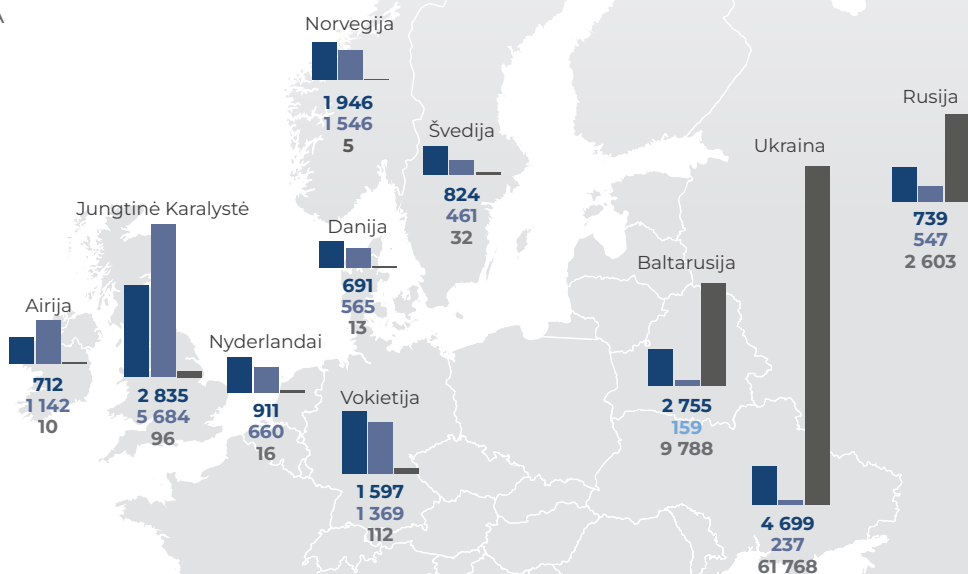
■ EMIGRACIJA

■ IMIGRACIJA

(Grįžtantys Lietuvos
Respublikos piliečiai)

■ IMIGRACIJA

(Užsieniečiai)

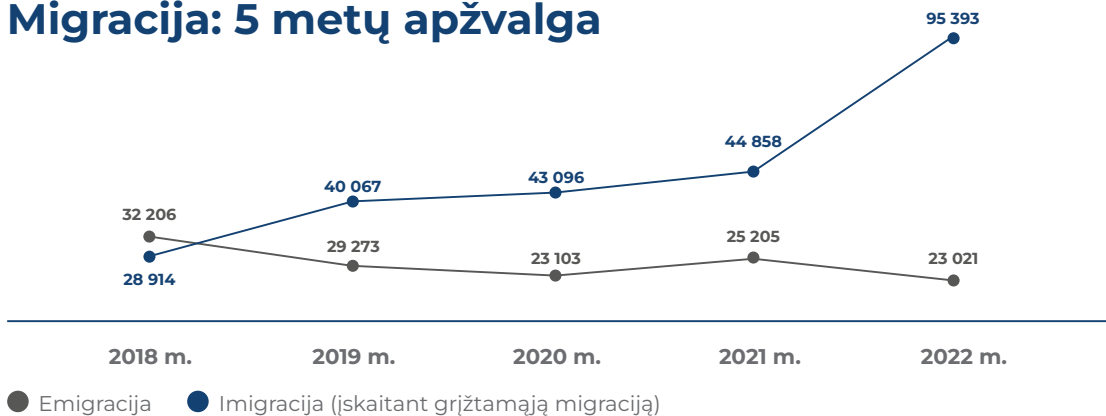
15%

14,3 tūkst.

imigrantų sudarė grįžtantys
Lietuvos Respublikos piliečiai

2021 m. sugrįžusių Lietuvos
Respublikos piliečių skaičius
siekė 23,7 tūkst.

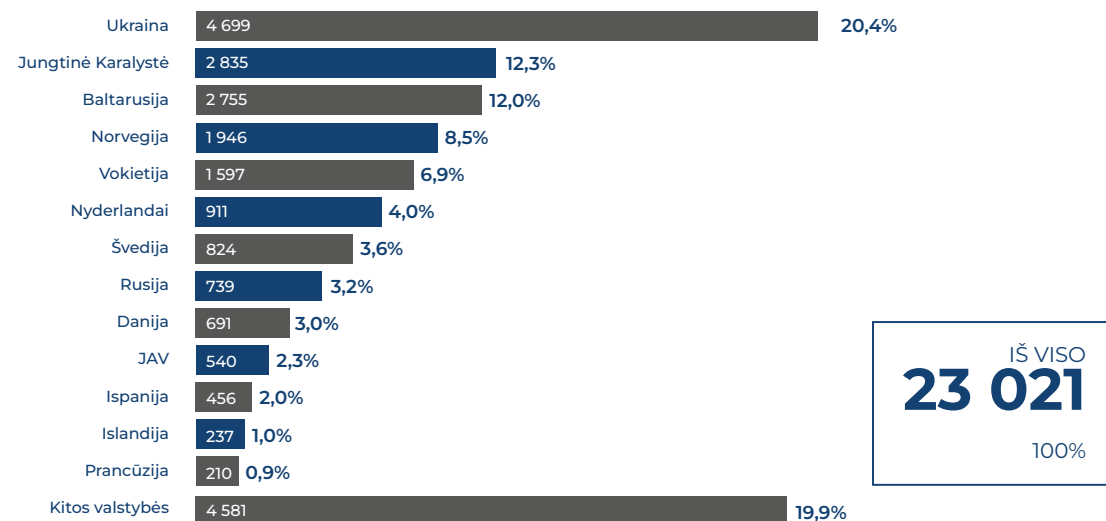
Migracija: 5 metų apžvalga

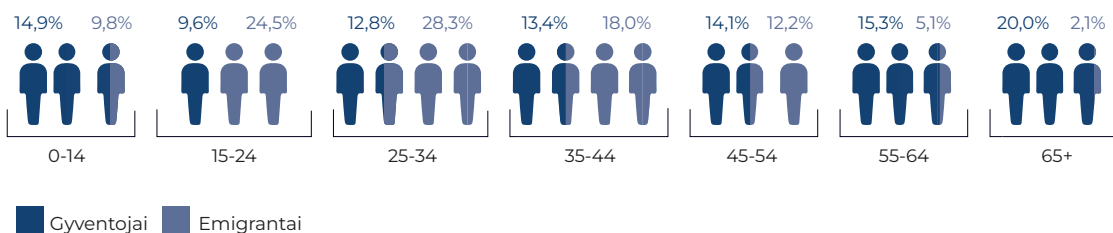
EMIGRACIJA IR GRĮŽTAMOJI MIGRACIJA

Emigrantai pagal tikslo šalį

Būsima gyvenamoji vieta (valstybė)

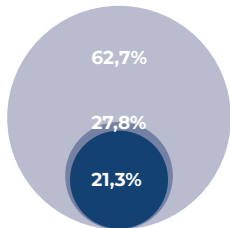
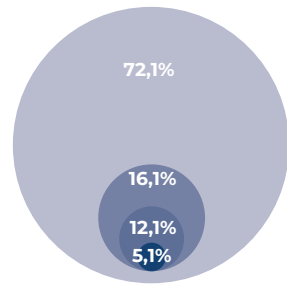

Emigrantai pagal amžių

Lietuvos diasporos apklausa (N=2059), atlikta Užsienio reikalų ministerijos užsakymu

- Galvoja apie grįžimą į Lietuvą (5% mažiau nei 2021 m.);
- Planuoja grįžimą į Lietuvą (1,7% mažiau nei 2021 m.);
- Planuoja grįžti šiais metais arba per artimiausius penkerius metus (0,2% mažiau nei 2021 m.);
- Planuoja grįžti šiais arba kitais metais (1% mažiau nei 2021 m.).

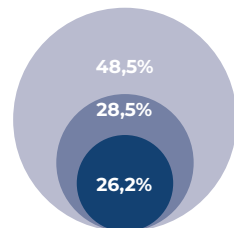

3 pagrindinės priežastys, skatinančios grįžti:

- Lietuvoje gyvenanti šeima ir draugai;
- Niekur kitur nesijaučiu taip gerai, kaip Lietuvoje;
- Noras dirbti ir kurti Lietuvai.

3 pagrindinės kliūtys ir rizikos, planuojant grįžimą:

- Neramu dėl mažų atlyginimų / per žemas atlyginimas;
- Netikrumo, nežinomybės, ar viskas pavyks jausmas / dėl sėkmingos integracijos;
- Tolerancijos trūkumas visuomenėje, ksenofobija.

Pinigų perlaidos į Lietuvą

701,19 mln. EUR

1 proc. BVP
2022 m. metais buvo stebimas 6,5 proc. pinigų srauto didėjimas. Iki tol trejus metus pinigų srautas tendencingai mažėjo, per 2019-2021 m. laikotarpį emigrantų siunčiamos perlaidos buvo sumažėjusios 46,4 proc.

Palyginimui, iš valstybės biudžeto buvo skirta:

krašto apsaugai

1,65 mlrd.

sveikatos apsaugai

1,53 mlrd.

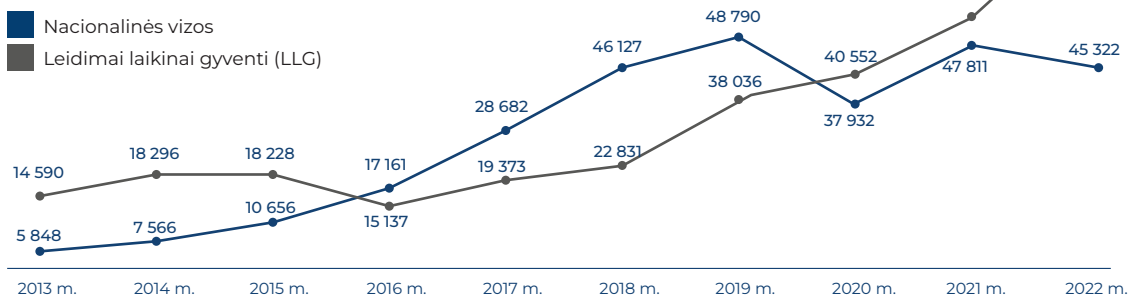
Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Patvirtintos Lietuvos diasporos politikos strateginės gairės „Globali Lietuva: 2022-2030 m.“ ir jų įgyvendinimo metinis veiksmų planas, siekiant stiprinti valstybės ryšį su diaspora.
- ▶ Įgyvendintas Lietuvos Respublikos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir jų šeimos narių, kurie gyvena humanitarinės krizės ištiktose šalyse, yra atsידūrę ekstremaliose situacijose ir karinio konflikto apimtose teritorijose, perkėlimo į Lietuvą ir paramos jų integracijai modelis:
  - Iki 2022 m. į Lietuvą iš Venesuelos perkelti 124 asmenys (iš jų 50 perkelta praėjusiais metais).
  - 2022 m. priimtas Vyriausybės nutarimas dėl asmenų perkėlimo iš Ukrainos ir iki metų pabaigos gauta 110 asmenų prašymų dėl perkeliamojo statuso suteikimo.
- ▶ Siekiant skleisti informaciją užsienyje gyvenantiems lietuviams apie Lietuvos darbo rinką, darbdavius ir jų lūkesčius, toliau vykdytas Užimtumo tarnybos grįžtamosios migracijos projektas „Gal į Lietuvą?“.
- ▶ Buvo tęsiamos Migracijos informacijos centro „Renkuosi Lietuvą“ veiklos, kurias 2022 m. finansavo Vidaus reikalų ministerija, o įgyvendino Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuras (IOM Lietuva):
  - 2022 m. „Renkuosi Lietuvą“ internetinę svetainę aplankė 984 345 lankytojai – tai 40 tūkst. lankytojų daugiau nei 2021 m. Pastaruosius kelerius metus pastebimas stabilus internetinės svetainės lankytojų augimas.
  - Suteiktų konsultacijų skaičius siekė 14 449 ir daugiau nei 2 500 viršijo 2021 m. teiktų konsultacijų skaičių. Grįžtantiems Lietuvos Respublikos piliečiams suteiktos 4 459 konsultacijos.

UŽSIENIEČIŲ IMIGRACIJA IR INTEGRACIJA

2022 m. į Lietuvą imigravo 81 041 užsienietis. 76% sudarė migrantai iš Ukrainos, kurioje nuo 2022 m. vasario 24 d. vyksta karas.

Užsieniečių atvykimas į Lietuvą 2013–2022 m.

Užsieniečiai Lietuvoje pagal atvykimo pagrindus (LLG ir nacionalinės vizos) 2022 m.

<p>7 759</p> <p>Šeima</p>	<p>3 819</p> <p>Mokslas</p> <p>+2 493</p>	<p>49 049</p> <p>Darbas</p> <p>+18 351 +4 145</p>
<p>218</p> <p>Verslas</p> <p>+59 +68</p>	<p>227</p> <p>Lietuvių kilmės bei turintys teisę atkurti pilietybę</p>	<p>64 215</p> <p>Laikinoji apsauga</p>
<p>4 128</p> <p>Kita</p> <p>+24 429</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Atvyko su leidimu laikinai gyventi ● Atvyko su nacionaline viza ● Darbas: aukšta profesinė kvalifikacija ● Verslas: pagal startuolių schemą 	

Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašai 2022 m.

Aukštos kvalifikacijos darbuotojai

67 profesijos

- Kompiuterių taikymo inžinieriai
- Programinės įrangos testuotojai
- Inžinieriai programuotojai
- Grafikos dizaineriai
- Aviacijos specialistai
- Laivų specialistai
- Kitos

Kvalifikuoti darbuotojai

163 profesijos

- Tarptautinio krovininių vežimo transporto priemonės vairuotojai
- Suvirintojai
- Betonuotojai
- Tinkuotojai
- Mūrininkai
- Kitos

Šių profesijų darbuotojai atvyksta supaprastinta tvarka.

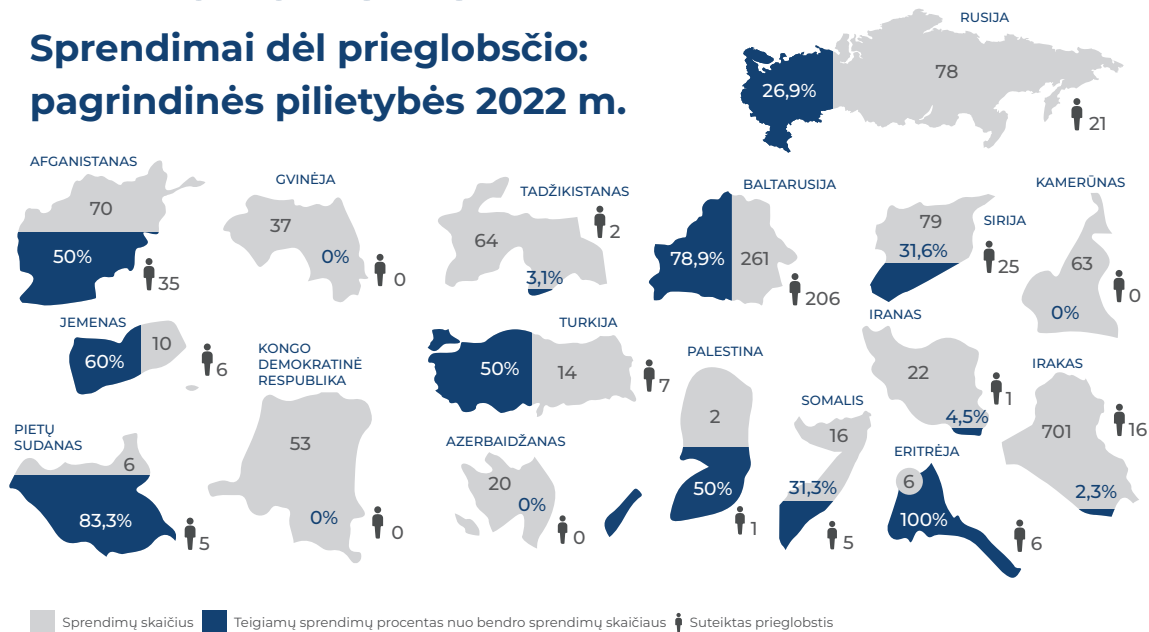
2 770 trečiųjų šalių piliečių dalyvavo integracijai skirtose programose – tai beveik 56% daugiau nei 2021 m.

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

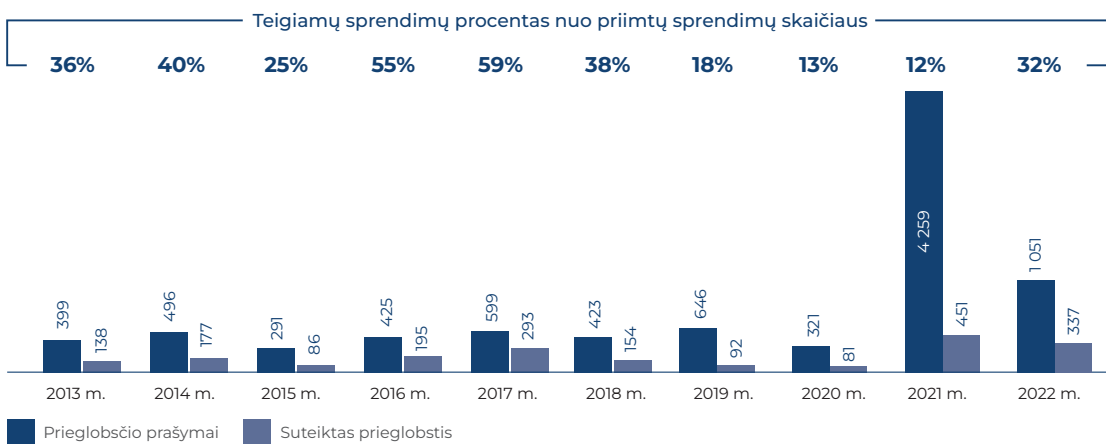
- ▶ Tobulinant imigracijos procedūras, priimti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai, kurie leido supaprastinti leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo sąlygas darbo, šeimos susijungimo pagrindais, taip pat startuolių steigėjams ir aukštos kvalifikacijos specialistams.
- ▶ Į nacionalinę teisę perkelta naujos redakcijos ES Mėlynosios kortelės direktyva, o siekiant supaprastinti aukštos kvalifikacijos specialistų patekimą į Lietuvos darbo rinką, priimti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimai:
  - Papildyta aukštos profesinės kvalifikacijos sąvoka. Nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d., kai įsigaliojo Įstatymo pakeitimai, informacinių ir ryšio technologijų profesionalų kvalifikaciją liudija ne tik turimas aukštojo mokslo diplomas – aukštojo mokslo kvalifikacijai taip pat prilyginta ne mažesnė kaip trejų metų šios srities specialistų profesinė patirtis.
  - Užsieniečiui, dirbančiam aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, nebereikia kreiptis į Užimtumo tarnybą dėl jo darbo atitikties Lietuvos darbo rinkos poreikiams.
  - Supaprastintas darbo funkcijos pas tą patį darbdavį pakeitimas užsieniečiams, turintiems leidimą laikinai gyventi, išduotą dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos darbą.
  - Aukštos profesinės kvalifikacijos užsieniečiai, turintys leidimą laikinai gyventi šalyje, gali dirbti pas daugiau nei vieną darbdavį, jeigu nekeičiamas darbdavys, kuris įsipareigojo užsienietį įdarbinti.
- ▶ 2022 m. kovą įsigaliojo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti verslo perkėlimo iš Baltarusijos tęstinumą. Nuostatomis palengvintos atvykimo sąlygos užsieniečiams, kurie atvyksta dirbti į Lietuvą iš Baltarusijoje įsteigtų ir veiklą į Lietuvą perkėlusių įmonių.
- ▶ Patvirtintas 2021-2030 m. Socialinės sutelkties plėtros programos pažangos priemonės „Plėtoti užsieniečių integracijos sistemą“ aprašas. Patvirtintu aprašu siekiama spręsti užsieniečių integracijos srityje kylančius iššūkius, taip pat stiprinti migrantų įsitraukimą į Lietuvos visuomenę.
- ▶ Reaguojant į karą Ukrainoje, ukrainiečiams buvo užtikrintas būtiniausių informavimo, socialinių paslaugų, psichologinių bei teisinių konsultacijų teikimas, taip pat sudarytos palankios apgyvendinimo, įsitraukimo į darbo rinką, ugdymo ir lietuvių ir anglų kalbų mokymo galimybės.

PRIEGLOBSTIS

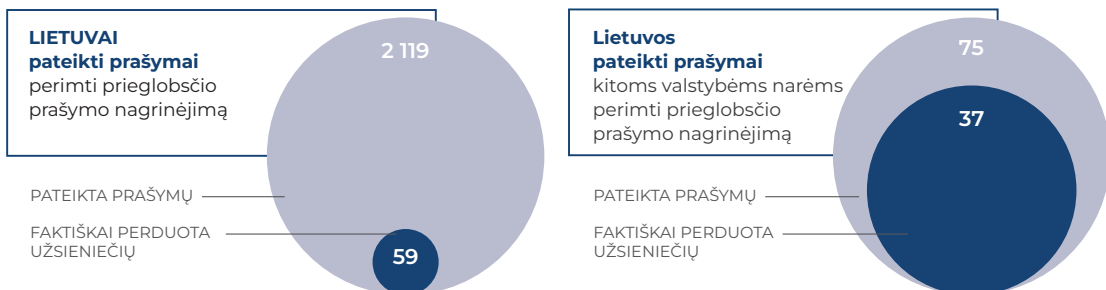
Sprendimai dėl prieglobsčio: pagrindinės pilietybės 2022 m.

Prieglobstis: 10 metų apžvalga

Perdavimai pagal Dublino reglamentą 2022 m.

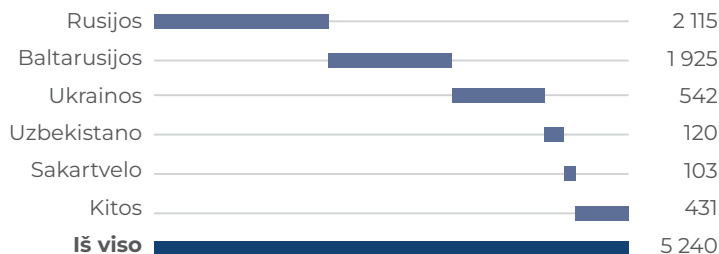

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Dėl Rusijos agresijos Ukrainoje, 2022 m. laikinoji apsauga Lietuvoje suteikta virš 66 tūkst. ukrainiečių, jų atžvilgiu:
  - Priimti teisinio reguliavimo pakeitimai, sudarantys palankesnes priėmimo, apgyvendinimo, darbo, socialinių paslaugų gavimo sąlygas.
  - Nustatytas skaitmeninio leidimo laikinai gyventi Lietuvoje išdavimas.
  - Sudarytos galimybės kaupti duomenis apie atvykusius ukrainiečius ir taip geriau organizuoti institucijų jiems teikiamas paslaugas.
  - Sprendžiant ukrainiečių priėmimo ir aprūpinimo klausimus, aktyviai bendradarbiauta su savivaldybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis. Pavyzdžiui, VšĮ „Stiprūs Kartu“ pasiūlytuose būstuose apgyvendinti 29 784 asmenys (44 proc. visų į Lietuvą iš Ukrainos pasitraukusių asmenų skaičiaus).
- ▶ Reaguojant į Baltarusijos režimo organizuojamus neteisėtus migracijos srautus, tobulintas teisinis reglamentavimas dėl neteisėtai valstybės sieną kirtusių migrantų ir prieglobsčio prašytojų:
  - Pakeista priimtų sprendimų dėl prieglobsčio nesuteikimo apskundimo tvarka, teisės dirbti arba imtis savarankiškos užimtumo veiklos tvarka, taip pat patobulintos prieglobsčio nagrinėjimo ir migrantų apgyvendinimo procedūros ekstremalios situacijos laikotarpiu.
  - Įsigaliojo Užimtumo įstatymo pakeitimai, kuriais sudaryta galimybė Užimtumo tarnybai teikti tarpininkavimo paslaugas prieglobsčio prašytojams, turintiems teisę ir ketinantiems dirbti Lietuvoje pagal darbo sutartį.
  - Gerintos migrantų priėmimo sąlygos, užtikrinta tinkamų apgyvendinimo patalpų infrastruktūra, laikinojo apgyvendinimo vietose organizuotas užimtumas, teikta psichologinė ir humanitarinė pagalba bei vertimo ir teisinės paslaugos.
  - Parengta Migrantų priėmimo ir apgyvendinimo pertvarkos koncepcija.
- ▶ 2022 m. toliau buvo įgyvendinamos solidarumo priemonės, perkelti iš kitų šalių asmenis, kuriems reikia prieglobsčio. Iš Maltos perkelti du užsieniečiai, iš Kosovo perkelta 20 afganistaniečių, dirbusių su Lietuvos kariuomene.

KOVA SU NETEISĖTA MIGRACIJA

Neįleisti užsieniečiai: penkios pagrindinės pilietybės 2022 m.

0,29%

Tokią dalį nuo visų į Lietuvos Respubliką atvykstančių užsieniečių sudarė neįleistų užsieniečių skaičius

Neįleidimo priežastys 2022 m.

22% (1 374)

Neturėjo galiojančio dokumento / turėjo suklastotą

50% (3 062)

Dėl grėsmės saugumui ar viešajai tvarkai

21% (1 301)

Neturėjo dokumentų, pateisinančių buvimo tikslą ir sąlygas

7% (435)

Kita

100% (6 172)

Užsieniečių grąžinimas ir išsiuntimas

Priimtų sprendimų grąžinti asmenis skaičius pagal pilietybę

- Baltarusijos
- Irako
- Rusijos
- Kirgizijos
- Uzbekistano
- Kitų

Savanoriškai grįžo su:
VSAT pagalba: 639
IOM Lietuva pagalba: 40

Priimtų sprendimų išsiųsti asmenis skaičius pagal pilietybę

- Irako
- Gvinėjos
- Kamerūno
- Kongo
- Demokratinės Respublikos
- Tadžikistano
- Kitų

Išsiųstų asmenų skaičius: 18

* užsieniečiui sutikus išvykti į kilmės šalį savanoriškai, sprendimas dėl išsiuntimo gali būti pakeistas į sprendimą grąžinti.

Nelegalus darbas

2022 m.

4 217

ties patikrinimų dėl nelegalaus darbo atliko Valstybinė darbo inspekcija.

Nelegalaus užsieniečių darbo atvejai

2021 m.

483

2022 m.

489

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

► Dėl 2022 m. vasario 24 d. Ukrainoje prasidėjusios Rusijos agresijos įvedus nepaprastą padėtį, Lietuvoje buvo sustiprinta valstybės sienos apsauga. Nuo vasario iki rugsėjo mėnesio nepaprastoji padėtis galiojo visoje Lietuvos teritorijoje, o nuo rugsėjo iki 2023 m. kovo – tik pasienio ruože su Baltarusija ir Rusijos Kaliningrado sritimi bei pasienio kontrolės punktuose, esančiuose ne pasienio ruože teritorijoje. Nepaprastosios padėties metu:

- Sugriežtintas vizų režimas Rusijos ir Baltarusijos piliečiams, o nuo rugsėjo 19 d. apribotas Rusijos piliečių vykimas per ES išorės sieną.
- Pasienio ruože su Baltarusija baigtos apie 530 km ilgio fizinio barjero statybos bei įrengtos sienos stebėjimo sistemos, leidžiančios stebėti apie 94 proc. sienos su Baltarusija.
- Asmenys, kurie ketino kirsti ar kirto ES išorės sieną ten nenustatytose vietose, ir toliau buvo apgręžiami, neleidžiant į Lietuvos Respublikos teritoriją. Pasitelkta tarptautinės bendruomenės pagalba žmogiškaisiais ir techniniais išteklių. Lietuvos institucijoms paramą teikė FRONTEX, Europolo ir Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros.

► Baltarusijos režimui tebedvykdant neteisėtos migracijos instrumentalizaciją, 2022 m. Lietuvos institucijos:

- Parengė naujos migrantų priėmimo ir apgyvendinimo sistemos modulį, kuris leis operatyviai reaguoti į besikeičiančius migrantų srautus.
- Kartu su bendramintėmis valstybėmis teikė siūlymus dėl ES teisinio reguliavimo keitimo, į kuriuos reaguodama Europos Komisija pateikė teisėkūrinius pasiūlymus dėl Šengeno sienų kodekso keitimo, migracijos instrumentalizavimo ir neteisėtame žmonių gabenime dalyvaujančių transporto vežėjų sankcionavimo.
- Dalyvavo Europolo koordinuojamoje veikloje, kuriomis siekiama užkirsti kelią tarptautinėms nusikalstamoms grupuotėms neteisėtai gabenti migrantus į Europą per Baltarusiją.
- Skatino užsieniečių savanorišką grįžimą į savo kilmės šalis.
- Aktyviai bendradarbiavo su migrantų kilmės valstybių atsakingomis institucijomis ir diplomatinėmis įstaigomis.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ 2022 m. pagrindiniai tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai buvo nukreipti į pagalbą Rusijos užpultai Ukrainai:
  - Jungtinėse Tautose vykusiame Tarptautiniame migracijos priežiūros forume Lietuvos delegacija pasmerkė Rusijos agresiją ir paragino Rusiją ir Baltarusiją gerbti tarptautinę teisę.
  - Atsakingos Lietuvos ir Ukrainos ministerijos pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo nuo karo Ukrainoje nukentėjusių vaikų apsaugos srityje.
  - Lietuva kartu su kitomis Baltijos šalimis ir Lenkija priėmė regioninį sprendimą apriboti Rusijos piliečių vykimą per ES išorės sieną.
- ▶ Tarptautiniame lygmenyje ir toliau kreiptas dėmesys į Baltarusijos režimo sukeltus neteisėtos migracijos srautus. Vidaus reikalų ministerija kartu su kolegomis iš Austrijos ir Graikijos Vilniuje suorganizavo tarptautinę sienų valdymo konferenciją. Konferencijoje aptarta ES sienų apsaugos ir migracijos politika, taip pat diskutuota, kaip ES turėtų reaguoti į migracijos srautų instrumentali-zavimą.
- ▶ Vidaus reikalų ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos su Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra pasirašė veiklos planą 2022-2023 metams. Patvirtintame plane apibrėžiama agentūros parama ir veiksmai suvaldant Baltarusijos režimo organizuojamus neteisėtos migracijos srautus.
- ▶ Pasirašyta Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Ukrainos vidaus reikalų ministerijų deklaracija dėl kovos su žmonių gabenimu per valstybių sieną. Deklaracija sudaro prielaidas ir suteikia teisinius instrumen-tus efektyvesniam šalių institucijų bendradarbiavimui neteisėtos migracijos užkardymo srityje.

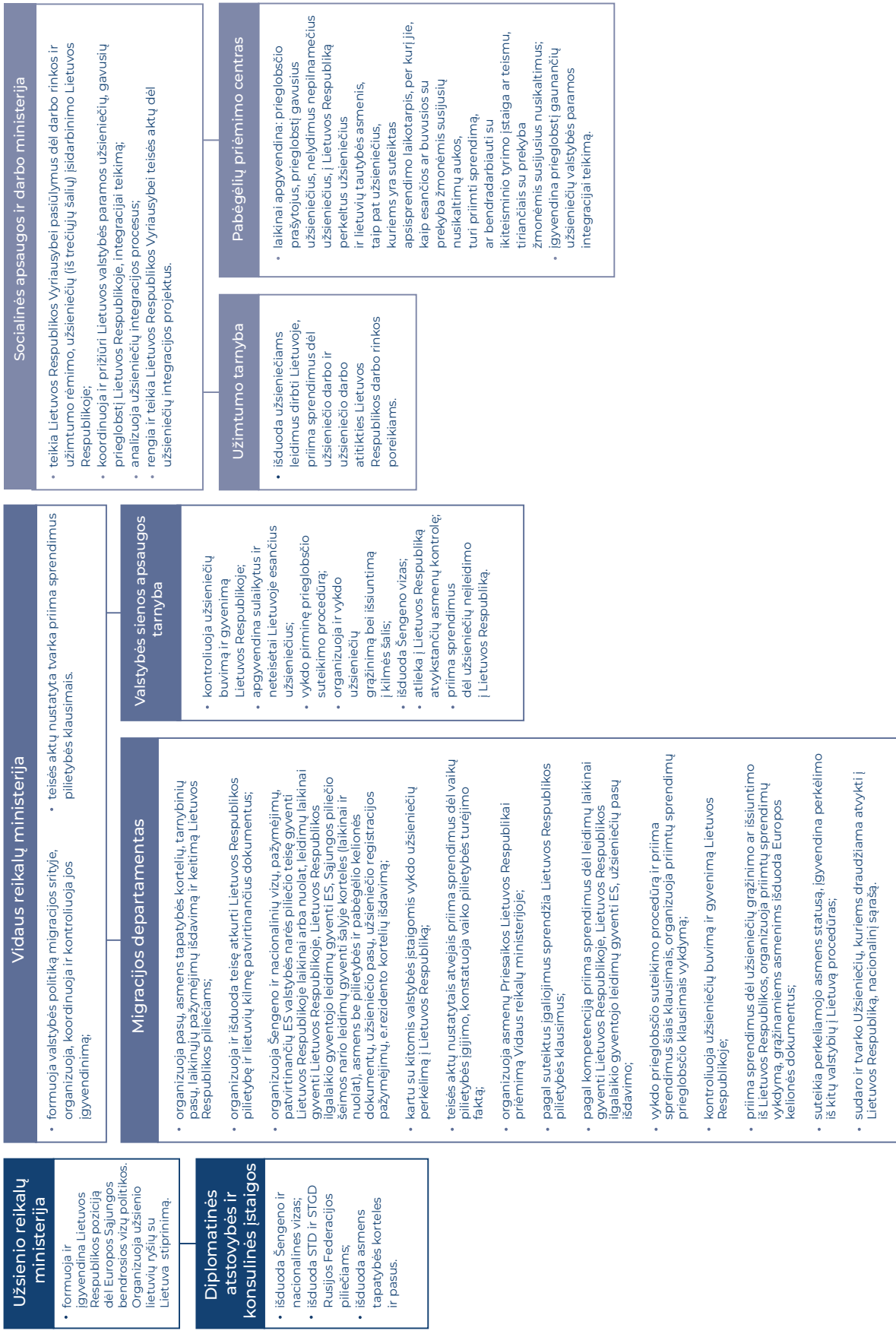
INSTITUCINĖ SANDARA

Pagrindinės darbo kryptys ir pasiekimai:

- ▶ Siekiant užtikrinti efektyvų dėl karo savo namus palikti turėjusių ukrainiečių priėmimą, įsteigti 7 laikini registracijos centrai. Centrai veikė Alytuje, Kaune, Klaipėdoje, Marijampolėje, Panevėžyje, Šiauliuose ir Vilniuje.
- ▶ Sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė, kuri padeda Migracijos departamentui spręsti klausimus dėl užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvoje kontrolės, pavyz-džiui įvertinant užsieniečio nacionaliniam saugumui keliamas grėsmes.

Pagrindinės institucijos migracijos srityje

Šis leidinys parengtas bendradarbiaujant Vidaus reikalų ministerijai, Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biurui (IOM Lietuva) ir Europos migracijos tinklui (EMN) Lietuvoje. Leidinys parengtas pagal 2022 m. Lietuvos migracijos politikos gairių įgyvendinimo ir migracijos procesų stebėsenos ataskaitą. Migracijos politikos gairės – pagrindinis strateginis dokumentas, įtvirtinantis migracijos ir prieglobsčio politikos tikslus, principus ir kryptis Lietuvoje.

EMN – tai ES valstybių narių ir Europos Komisijos tinklas, skirtas europiniu lygiu rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija apie migraciją ir prieglobstį. Tinkle Lietuvą LR Vyriausybės nutarimu atstovauja IOM Lietuva, glaudžiai bendradarbiaudama su LR Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis.

Šis leidinys parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama. Čia išreikšta nuomonė jokia būdu negali būti laikomos oficialia Europos Sąjungos nuomone.

